

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200148
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200148.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XX/C, E., XXX XX F., proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Povodnie Hornádu, odštepny závod, Ďumbierska 910/14, Košice – mestská časť Sever, 041 59 Košice, IČO: 36 022 047, o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom na vydanie neodkladného opatrenia domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zakázal, aby na novovytvorenej parcele C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria k. ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. K./XXXX, boli vykonávané akékoľvek neoprávnené zásahy, ktorými by nastal nenávratný stav a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Podanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nehnuteľnosť pozemok, a to novovytvorená parcela C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria k. ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. K./XXXX. Predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nehnuteľnosť, na ktorú bol podaný reštitučný nárok dňa 20.12.2004 Vec: Uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva v zmysle z. č. 503/2003 Z. z. §5 ods. 1 (ďalej iba ako „reštitučný nárok“) a tento reštitučný nárok je zaevidovaný na Pozemkovom a lesnom odbore Vranov nad Topľou pod č. 1171/2004. Reštitučný nárok bol podaný L. K., nar. XX.XX.XXXX, D. X, M., B. a N. C., E. K., nar. XX.XX.XXXX, F. XX, B., ktorí sú oprávnenými dedičmi po otcovi L. K., zomrel XX.XX.XXXX, dedičské konanie D XXX/XX - O.. Z rozhodnutia Okresného súdu Prešov č. k, 26D1258/2010, Dnot 3012010 zo dňa 05.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.06.2010, vyplýva, že N. C. E. K. nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa 22.01.2010 a jej právnymi nástupcami sú jej deti A. B. C. a E. C., ako aj vyplýva z reštitučného konania na Pozemkovom a lesnom odbore vo Vranove nad Topľou, zo dňa 21.11.2018 pod č. OU-VT-PLO-2018/000494-29. Oprávnenými osobami k predmetu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli P. K., nar. XX.XX.XXXX, D. X, M., B., E. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XXXX/X, B. a A. B. C., nar. XX,XX,XXXX, bytom D. XX/C, E., XXX XX F., ktorí sa po vzájomnej dohode dohodli, že prenechávajú svoje podiely a teda všetky práva k nim súvisiace na A. B. C., nar. 29,10,1959, bytom D. XX/C, E., XXX XX F.. Okresný úrad Vranov nad Topľou, Pozemkový a lesný odbor, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou, dňa 05.08.2022 vydal Rozhodnutie č. OU-VT-PLO-2018/000482-29, ktorým navrhovateľovi navrátil predmet na návrh na neodkladné opatrenie a to novovytvorenú parcelu C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria k. ú. G., okres H. I. J., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorá

bola úradne overená Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. K./XXXX. Proti tomuto Rozhodnutiu č. OU-VT-PLO-2018/000482-29 zo dňa 05.08.2022 odporca podal odvolanie zo dňa 19.08.2022. Následne Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, vydal dňa 02.01.2023 Rozhodnutie č. OU-PO-OOP6-2023/007975, ktorým zrušuje Rozhodnutie č. OU-VT-PLO-2018/000482-29 zo dňa 05.08.2022 Okresnému úradu Vranov nad Topľou, pozemkovému a lesnému odboru na nové prejednanie a rozhodnutie. Rozhodnutie č. OU-PO-OOP6-2023/007975 zo dňa 02.01.2023 Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, bolo hlavne opreté o to, že správny orgán (Okresný úrad Vranov nad Topľou, pozemkový a lesný odbor) nerešpektuje priestorové usporiadanie a funkčné využitie platného Územného plánu obce Kvakovce č.8/2009 zo dňa 07.04.2009 a taktiež na základe akého právneho predpisu bolo vydané Rozhodnutie č. OU-VT-PLO-2018/000482-29 zo dňa 05.08.2022. Aj keď je zrejmé, že súd nebude a nemôže riešiť reštitučný nárok navrhovateľa, ten si dovoľuje poukázať a aj z dôvodu znalosti o veci, že o reštitučnom nároku bolo rozhodnuté od jeho podania dňa 20.12.2004 prvýkrát až 05.08.2022, čo je 18 rokov. Tento prieťah v konaní však nezapríčinil Okresný úrad Vranov nad Topľou, pozemkový a lesný odbor, ale bol a je to práve odporca, ktorý počas celého konania, pred vydaním rozhodnutia, podával rôzne návrhy, ktoré však mali iba obštrukčný význam, poukazoval na zmenu účelu pozemku a pod, pričom takto sa zbytočne naťahovalo konanie a vytvára sa tak snaha o akúsi zmätočnosť podaného reštitučného návrhu zo dňa 20.12.2004. Aktuálne teda reštitučný nárok je v 19tom roku rozhodovania, čo je vyslovene v rozpore s účelom zákona č. 503/2003 Z. z. Zákon o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Aj napriek tomu, že existuje rozsiahla rozhodovacia prax, ktorá jasne a zrozumiteľne určila pravidlá pri navrátení vlastníctva vlastníkom, je konanie odporcu vyslovene v rozpore s touto rozhodovacou praxou a až nepochopiteľne vyznieva postup Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, keď rozhodnutie zo dňa 05.08.2022 zrušil pre ním uvedené dôvody. Zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenie niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku. Reštitučné predpisy boli vydané s cieľom zmierniť následky niektorých majetkových krívd I U a majú uľahčiť uplatnenie nárokov oprávnených osôb, nie vylúčiť ich podľa všeobecných právnych predpisov. Zároveň si bol zákonodarca vedomý, že odstránenie všetkých krívd nie je reálne a že sa teda musí uspokojiť len s nápravou niektorých, a preto výklad týchto právnych predpisov nemôže byť natoľko dogmatický a ústavne nekonformný, že by zakladal de facto voči niektorým osobám krivdy nové. Preto pri aplikácii reštitučných predpisov treba postupovať veľmi citlivo, aby nedošlo k ďalším krivdám. Reštitučné zákony nepredpokladajú (neprezumujú) ani jednu z podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach jednotlivých zákonov (v danom prípade § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z.), takže pre úspešné uplatnenie nároku musí oprávnená osoba preukázať uplatnený reštitučný titul (Najvyšší súd SR, rozsudok 7 Sžr 84/2014, zo dňa 28. 01.2016) Reštitučné predpisy neboli vydané za tým účelom, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva Oli. ÚS 178/06 zo dňa 20.06.2006). Samotné rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov je v zjavnom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, ako aj s Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keďže princíp legality „vyjadrujúci zásadu právneho štátu“ (1. ÚS 24/98), ktorý je obsiahnutý v tomto článku konštatuje, že: „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“ Je absurdným rozhodnutím to, ak Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov zrušuje vec kvôli územnému plánu, ktorý bol prijatý 07.04.2009, teda 5 rokov od podania reštitučného nároku (zjavná retroaktivita, napr. PL. ÚS 87/1993). V tomto prípade absentuje znalosť a vedomosť o neprípustnosti takéhoto dôvodu (napr. II. ÚS 191/2011 zo dňa 29. 9. 2011, I. ÚS 357/2016 zo dňa 14.09.2016). Oprávnené osoby si riadne a včas uplatnili svoj reštitučný nárok a až počas reštitučného konania došlo na predmete nehnuteľnosti k zmene...(II. ÚS 191/2011 zo dňa 29.9.2011). Ústavný súd však konštatuje, že najvyšší súd už v skoršom rozhodnutí (napr. 4 Cdo 238/2013 z 28. júla 2014) odobril právny názor, že pri navracaní na základe reštitučného nároku je navrátenie prípustné i v prípade, ak medzičasom pôda zmenila svoje charakter (ÚS 357/2016 zo dňa 14.09.2016). Z uvedeného vyplýva, že o predmete reštitučného nároku sa vedie spor, o ktorom bude musieť nakoniec rozhodnúť nezávislý príslušný súd. Dá sa však predpokladať, že príslušný súd bude rešpektovať vlastnícke právo a nakoniec

navrhovateľovi bude navrátené zákonné vlastníctvo (nehnutelnosť - pozemok), Vlastníctvo majetku je ako základné ľudské právo: neodňateľné, nescudziteľné, nepremičateľné, nezrušiteľné. Súdna prax týkajúca sa následných reštitučných nárokov je zložitá a náročná; preto sa touto otázkou zaoberal aj ústavný súd. Práve otázka reštitučných nárokov je mimoriadne citlivá a je potrebné v súdnych konaniach pristupovať k riešeniu veci tak, aby nedošlo k ďalšej krivde. Reštitučnými zákonmi sa malo zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristupovala aspoň k zmierneniu následkov minulých majetkových a iných krívd spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu). Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Avšak zo strany odporcu a hlavne z jeho doterajšieho konania vyplýva, že na pozemku môže nastať nenávratný stav a to tak, že odporca dal do prenájmu pozemky, ktorých súčasťou je aj reštitučný nárok a to novovytvorená parcela C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie k. ú. G., okres H. I. J., obec G.. Odporca a obec Kvakovce uzatvorili navzájom zmluvu: Nájomná zmluva o nájme pozemkov - k. ú. Kvakovce, LV č. XX, prenájom pozemkov za účelom realizácie projektu "Národné centrum vodných športov, oddychu a histórie", zo dňa 23.06.2017, účinná dňa 15.07.2017 platná do 31.12.2036, č. zmluvy: XXXX/XXX-KE, zverejnená na: <https://www.Q./3021827/>. Už zo samotného názvu zmluvy je zrejmé, že obec Kvakovce bude realizovať projekt, ktorým bude nenávratne zasiahnuté do reštitučného nároku, čím môže vzniknúť nenapraviteľný stav na novovytvorenej parcele C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie k. ú. G., okres H. I. J.. Obava navrhovateľa má teda svoje opodstatnenie a preto podáva tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (napr. K účelu a požiadavkám na nariadenie neodkladného opatrenia, Krajský súd v Nitre, uznesenie, sp. zn. 25Co/206/2017, zo dňa 07.06.2017). Odporca má vedomosť o reštitučnom nároku navrhovateľa, no napriek tomu predmet tohto „spor“ dal do prenájmu, pričom zo zmluvy o prenájme jasne vyplýva realizáciu projektu, ktorým sa zasiahne do reštitučného nároku. Navrhovateľ v tomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taktiež riadne preukázal svoj právny vzťah k novovytvorenej parcele C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 138 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie k. ú. G., okres H. I. J. (napr., K neodkladnému opatreniu zakazujúcemu Slovenskému pozemkovému fondu nakladať s pozemkami do skončenia konania o vydanie náhradných pozemkov v reštitúcii, Krajský súd v Žiline, uznesenie, sp. zn. 6Co/28/2022, zo dňa 27.04.2022 – strana je povinná označiť tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pokiaľ mieni byť úspešná). Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. C.s.p - (2) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami ako aj niečo vykonať, niečo sa zdržať alebo niečo znášať. Navrhovateľ podáva tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby tak chránil svoje vlastnícke práva a koná tak v zmysle zásady „Právo patrí bdelym, pozorným a starostlivým a teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu svojich práv a svoje povinnosti plnia s dostatočnou starostlivosťou a sú predvídajú aj čo do možnosti vzniku problémov s preukazovaním splnenia ich právnych povinností (napr. Najvyšší súd SR, rozsudok, sp. zn. 3 Cdo 257/2009, zo dňa 14.03.2011, že právo patrí bdelym (pozorným, obozretným, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu svojich práv). Uvedené dáva previazanosť na Čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a to právnou istotu. Základným prvkom právnej istoty je istota občana, že sa voči nemu bude zachovávať právo. Právnou istotu ďalej konkretizujú tieto právne princípy: konanie orgánov verejnej moci musí byť pre občana v rámci určitých hraníc predvídateľné a kalkuloateľné. Zákony v právnom štáte musia byť jasné a pochopiteľné, aby občanovi umožnili urobiť si predstavu o svojej právnej situácii. Zo spätosti právneho štátu s právnou istotou a ochranou dôvery vyplýva aj nevyhnutnosť zaujať postoj k zákonom so spätnou časovou pôsobnosťou, k hraniciam zákazu retroaktivity (Čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky) ("Komentár k Ústave Slovenskej republiky", spracovaného autorským kolektívom pod vedením Dr. h. c. prof. JUDr. Milana Čiča, DrSc.) Navrhovateľ chce uviesť, že podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia obsahuje prílohy v jednom vyhotovení, a to pre súd. Dôvod je jednoduchý. Odporca je subjekt, ktorý zabezpečuje starostlivosť o vodné toky, stará sa o kvantitu a kvalitu povrchových a podzemných vôd, teda jeho záujmom je ochrana prírody. Preto je logické, že ďalšími vyhotoveniami príloh sa chráni naša príroda a je potrebné uviesť to, že všetky tieto prílohy už odporca má k dispozícii, keďže má vedomosť a znalosť o celom priebehu reštitučného nároku.

Žalobcom doloženým podaním zo dňa 20.12.2004 L. K., nar. XX.XX.XXXX a N. C., nar. XX.XX.XXXX adresovaným Obvodnému pozemkovému úradu, si vyššie uvedené osoby uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. podľa § 5 ods. 1. k pozemkom v kat. území G. – časť Dobrá, vložka 47, KN parc. č. XXXX vo výmere 277 m². Pôvodným vlastníkom tejto nehnuteľnosti bol otec žiadateľov – L. K., ktorý zomrel dňa 30.03.1990. Pôvodný vlastník L. K. vlastnil uvedenú nehnuteľnosť v podiele 1.

Z predloženého listu Okresného úradu Vranov nad Topľou, pozemkového a lesného odboru zo dňa 21.11.2018 označeným ako – Informácia o priebehu reštitučného konania vyplýva, že na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na GP č. 36485551-25/2018 zo dňa 19.07.2018, ktorý bol úradne overený katastrálnym odborom Okresného úradu Vranov nad Topľou dňa 30.07.2018 pod Č. GI-409/2018 by do vlastníctva oprávnených osôb bola navrátená novovytvorená parcela C-KN Č. XXXX/XX vo výmere 136 m² druh pozemku ostatná plocha v podieloch: L. K. 14 A. B. C. 1/4 a E. C. 1/4.

Z listu zo dňa 16.10.2020, ktorý bol podpísaný L. K., nar. XX.XX.XXXX, D. XXXX/X, XXX XX M. a E. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XXXX/X, XXX XX B. vyplýva, že obaja vyššie menovaní prenechávajú svoje vlastnícke podiely k parcele č. XXXX/XX v prospech A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. H. XXX, XXX XX G.. Podpisy na tejto listine boli úradne overené.

Z Rozhodnutia Okresného úradu Vranov nad Topľou, pozemkový a lesný odbor č. OU-VT-PLO-2022/000482-046 zo dňa 05.08.2022 vyplýva, že účastníkovi konania – A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX D. H. XXX sa navracia vlastníctvo k novovytvorenej nehnuteľnosti, a to k parcele C-KN č. XXXX/XX vo výmere 138 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria k. ú. G., ktorá vznikla na základe GP č. GDZV-49-17/2020 zo dňa 20.08.2020, ktorý úradne overil Okresný úrad Vranov nad Topľou, katastrálny odbor dňa 21.09.2020 pod č. G1-523/2020.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť uvedené a opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu.

K návrhu je potrebné pripojiť listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva. Pojem „osvedčenie dôvodnosti“ indikuje rozhodovanie súdu bez procesu dokazovania spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia.

Neodkladné opatrenie je mimoriadny inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že žalobcovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Žalobca musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce bezodkladnú potrebu úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

Žalobca tak musí osvedčiť také konkrétne správanie sa žalovaného, ktorým spôsobuje žalobcovi nenahraditeľnú ujmu. Nárok uplatnený vo veci samej pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu doložených listín. Takýto postup predpokladá platnú právnu úpravu (§ 329 ods. 1 CSP), sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby. Neodkladné opatrenie je totiž inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, kedy nemožno čakať na skončenie veci samej, pretože je tu hrozba, že konečné rozhodnutie nebude mať už pre hmotnoprávny vzťah medzi stranami sporu materiálny význam. Neodkladné opatrenie tak predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je zabezpečiť podmienky na poskytnutie reálnej, účinnej a efektívnej súdnej ochrany stranám sporu, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej, avšak za predpokladu aspoň osvedčenia nároku.

Aj v prípade splnenia formálnych a vecných predpokladov vyžadovaných zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému

zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má len žalobca. Neodkladné opatrenie zásadne neprejudikuje právo, nárok žalobcov, má dočasný charakter, ktorého hranice sú dané ustanovením § 333 a nasl. CSP.

Z uvedeného vyplýva, že pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí ísť o osvedčenie takého stavu právnych (nie len faktických) vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu pomerov medzi nimi súdom, t.j. nalievavosť situácie i po právnej stránke, a taktiež o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami.

Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä nalievavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

Súd má v danom prípade za to, že žalobca dostatočne neosvedčil nalievavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. V tomto prípade sa nejedná o taký stav, ktorý by bolo potrebné bezodkladne upraviť nariadeným neodkladným opatrením.

Žalobca nepreukázal taký bezprostredný stav, ktorý by jednoznačne preukázal, že dochádza k reálnej snahe zo strany žalovaného o predaj predmetnej nehnuteľnosti, resp. o akýkoľvek iný spôsobom scudzenia alebo zaťaženia tejto nehnuteľnosti, alebo že žalovaný takýto neprimeraný zásah pripravuje, tak ako to tvrdí v návrhu.

Žalobca súdu predložil len Žiadosť pôvodného vlastníka predmetnej nehnuteľnosti o uplatnenie nároku na vrátenie vlastníctva podľa zákona o reštitúcii, správu Okresného úradu Vranov nad Topľou o priebehu reštitučného konania, listom, ktorým sa vlastníci vzdali predmetnej nehnuteľnosti v prospech žalobcu a rozhodnutie Okresného úradu Vranov nad Topľou o priznaní reštitučného nároku. Avšak tieto na účely vydania neodkladného opatrenia nepostačujú. Tieto listinné dôkazy súdu žiadnym spôsobom nepreukazujú snahu žalovaného o akékoľvek nakladanie s predmetnými nehnuteľnosťami a teda podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia nenapĺňa základný predpoklad pre vydanie neodkladného opatrenia a teda nalievavosť a bezodkladnú potrebu úpravy pomerov. Žalobca súdu nepreukázal ani to, že žalobca dal predmetné pozemky do prenájmu. Preto podľa názoru súdu sa v tomto prípade jedná o takú situáciu, ktorá znesie odklad, t.j. vyriešenie daného sporu rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie je mimoriadny inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že žalobcovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený a to v tomto prípade preukázané nebolo.

Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a uvedené skutočnosti súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný a nepreukázaný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).